

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 «
Pe 1 lună . 2 «

Nrul de Duminecă
pe un an 4 Cor. — Pen-
tru România și America
10 Cor.

Nrul de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deák Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Ce va fi la toamnă?

La 10 Octombrie se va întruni din nou camera deputaților, ca să-și continue activitatea întreruptă.

Pentru toamnă, precum s'a afirmat în atâtea rânduri din partea guvernului, vor fi puse la ordinea zilei o sumedenie de proiecte. Se vor debate garanțiile constituționale, transacția, cvota, delegațiunile și se vor prezenta alte multe proiecte, cu menirea »de a consolida țara«. Toate chestiile închipuie și neînchipuie se vor debate la toamnă, numai chestia sufragiului universal, care ar consolida mai mult țara, va rămănea pentru viitoarea sesiune, dupăcum a apus-o contele Apponyi într'o doară.

Cunoaștem noi și până acuma destul de bine tactica actualului guvern, care și-a luat angajamentul, în calitatea sa de guvern transitoric, să facă legea electorală pe baza sufragiului universal. S'a apucat de tot felul de proiecte, cari să le întărească poziția și în acelaș timp să le amâne intervalul de domnie de doi ani, pentru cât au luat frânele conducerii. Și la toamnă vor să continue cu această tactică ministrii erei naționale maghiare.

Toată lumea știe însă, că singura datorință a actualului guvern, pe care i-o pretinde deodată Coroana și țara, este legea pentru dreptul de vot obștesc. Guvernul are să facă legea aceasta și pe urmă să plece.

Este deci foarte natural, dacă s'a început în țară agitația pentru votul universal și este natural, dacă dl deputat al Vințului-

de-jos, dr. Iuliu Maniu, a promis, că la toamnă deputații naționaliști vor pretinde în cameră cu stăruință prezentarea proiectului de reformă al legii electorale. Acest postulat al deputaților noștri va fi unul dintre cele mai înălțătoare. Rolul lor de-a pretinde dreptul cel mai constituțional pe seama tuturor cetățenilor și de a-l pretinde cu multă stăruință, obstruând chiar, le va ridica și mai mult prestigiul, atât în fața țarei cât și în străinătate.

Nici un partid din cameră nu reprezintă principiul democratic. Singur partidul naționalităților a dat deja și până acuma dovezi, că reprezintă nu numai naționalitățile nedreptățite din țară, ci se interesează de soarta tuturor celor mici și asupriți, cari dau milioanele acestei țări. Deputații noștri cer egala îndreptățire nu numai pentru români, slovaci și sârbi, ci și pentru poporul de rând maghiar. Ei cer drepturi egale pentru toți cetățenii acestei țări deopotrivă, fără considerațiuni de clasă, de limbă și lege, căci singuri ei sunt pătrunși de simțul adevăratei egalități și frățietăți.

Față cu parlamentul de clasă, față cu marea majoritate parlamentară a boierilor și boieriiților însă, mâna de deputați naționaliști nu va putea izbuti. Se va face însă cel puțin încă un pas spre largul principiu al democratismului, care va trebui să triumfeze în apropiatul viitor. Sub stindardul egalei îndreptățiri, ridicat în numele milioanele asuprite din țară, se va da asaltul asupra fortăreței puternicilor și bogăților. Asaltul întâiu nu va succeda, nu va succeda

nici al doilea, poate nici al treilea — dar ideea va triumfa, va prinde putere și cu timpul va trebui să zdrobiască îngusta cetate, împrejmuită cu minciună și cu necinste.

Presa șovinistă se teme deja de obstrucția dela toamnă a naționaliștilor. Și nu uită să amintească și pe cea mai rușinoasă pentru ei, pe a croaților, — ca astfel să poată decreta:

»Obstrucția croaților și a naționaliștilor va trebui frântă cu toată puterea, ca astfel să putem continua în liniște marea muncă a edificării statului național maghiar«.

Lumea n'a uitat încă intențiunea lui Kossuth de-a reforma regulamentul camerei. De mulți ani s'a ivit tendința de a schimba acest regulament, pentru a face, între altele, imposibilă orice obstrucție a minorității camerei. Guvernele liberale n'au putut face această schimbare în regulament. Kossuth voiește s'o facă cu toată stăruința.

Ne aducem aminte, că înaintea vacanțelor de vară a amintit în clubul independist, cu lacrimi în ochi, de această reformă. Și de atunci presa coaliționistă, de câteori a avut prilej, a pledat direct și indirect, pentru reforma regulamentului.

Cel din urmă pretext pentru înăbușirea obstrucției l-a aflat presa șovinistă în declarațiunea energică a dlui deputat Maniu, care declarațiune reasumată înseamnă: *răsboiu guvernului*.

Așadară e foarte probabil, că în sesiunea aceasta parlamentară va fi luată în plan și reforma regulamentului, înăbușirea obstruc-

FOIȚA ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

Zuavul.

De Alphonse Daudet.

Fierarul Lory din Sainte-Marie-aux-Mines nu era mulțumit în seara aceea.

De obicei, dupăce stângea focul în cușniță și apunea soarele se așeza pe laviță la poartă, ca să se odihnească în tihnă de oboseala și de năduful zilei și înainte de-a da drumul ucenicilor, bea cu ei câteva pahare de bere uitându-se la lucrătorii cari ieșeau din fabrici. În seara aceea însă, jupân Lory rămase în cușniță până la vremea mesei și la masă se așeză încă cu părere de rău. Nevastă-sa când îl văzu așa se gândi:

»Ce i-s'o fi întâmplat?... O fi primit vre-o veste tristă dela regiment, pe care nu vrea să mi-o spună? O fi Christian bolnav?...«

Dar biata femeie nu îndrăznea să întrebe nimic și se robotea să potolească pe cei trei copilași bălani, cari ronțiau niște ridichi negre cu smântână.

La urmă fierarul răspinse făruria cu mânie:

»Ah! nemernicii! canaiile!..«

— »Cui spui astea Lory?«

Și mânia întăritată din sufletul fierarului izbucni:

»Mă întrebi cui vorbesc?... La cinci, șase oameni de nimic cari dau târcoale de azi de dimineață prin târg, în costum de soldați francezi și braț la braț cu bavarezii. Sunt din aceia cari... cum zic ei, au optat pentru naționalitatea germană și zilnic se întorc din Franța, alsacieni de aceștia trădători. Cine le-o fi dând să bea?«

Mama se încercă să-i apare:

»Ce vrei tu Lory, nu e numai greșeala lor... E așa departe Algeria aceea, unde-i trimite ca ostași!.. Toți suferă acolo de dorul patriei și e mai puternică ispita de a se întoarce la cămin decât de a fi soldați.«

Lory izbi cu pumnul în masă:

»Taci femeie nepricepută! Voi care trăiți mereu cu copiii și numai pentru ei, le croiți toate după mîntea lor... Ei bine, îți spun că oamenii aceștia sunt niște nemernici, niște renegați, cei din urmă mișei și dacă din nenorocire Christian al nostru ar fi capabil deasemenea ispravă dupăcum e adevărat că mă numesc Georges Lory și că am fost soldat șapte ani de zile în vânătorii Franței, așa aș înfige sabia într'ânsul...«

Și teribil, ridicat în sus pe jumătate, fierarul și-arătă sabia de vânător, atârnată în perete de asupra portretului fiului său, un portret de zuav, făcut acolo în Africa; dar când văzu figura aceea vrednică de alsacian și pârilită de soare se potoli deodată și începu să ridă:

»Sunt bun să mi tai capul... Cum s'ar putea gândi Christian să se facă prusian, el care i-a înjosit atât de mult în timpul răsboiului!..«

Insuflețit de aceasta, jupân Lory cum sfârși cu masa plecă în târg să bea doi șopi cu bere la Orașul Strassburg.

Nevasta lui a rămas singură acasă. Dupăce și-a culcat copiii și-a luat lucrul și a ieșit în pridvor ca să cârpească. Din când în când suspină și se gândește.

»Da, văd bine. Sunt niște nemernici, niște renegați... dar, mamele lor sunt fericite când îi vad.«

Și își amintește vremea când Christian al ei înainte de-a pleca în armată era pe timpul acesta în curte, lucrând în grădină. Vede puțul de unde își umplea stropitoarele, îi vede bluza și părul, părul lung și frumos pe care i-l'a tăiat când a intrat în zuavi...«

Deodată tresare. Poarta din fundul grădinei, care dă în câmp, s'a deschis. Căni n'au lătrat; deși acela care a intrat pe poartă merge pe lângă gard ca un hoț, strecurându-se printre stupi...«

— Bună ziua, mamă!

Christian e în fața ei cu uniformă desmățată, zmerit, turburat. Mizerabilul s'a întors acasă cu ceialtași și de un ceas da târcoale împrejurul casei așteptând să plece tată-său ca să între el. Biata mamă voia să-l mustre, dar n'avu atâta tărie. E timp de când nu l-a văzut și nu l-a îmbrățișat! Apoi se scuză strașnic: suferea de dorul patriei, de al casei, de ei; și disciplina se înăsprise peste fire iar camarazii îl porecleau »prusianul« din pricina accentului său alsacian. Ea crezu tot. N'avea decât să-l privească ca să-l creadă. Vorbind mereu, intrară jos în tindă. Copiii deșteptându-se alergară descuși, în cămașe, ca să îmbrățeze pe fratele lor mai mare. Il siliră să mănânce, dar n'avea nici o poftă. I-e sete numai, totdeauna i-e sete și bău mai multe pahare cu apă peste toată berea și vinul alb, ce băuse de dimineață la cărciumă în această călătorie.

Dar umbă cineva prin curte. E Lory. S'a întors.

— »Christian, vine tata. Ascunde-te repede ca să pot să-i vorbesc și să-i lămuresc totul...« și biata mamă îl împinse după sobă, apoi începu

ției. Ori poate această reformă va avea întâietate, în vederea, că obstrucția naționalistilor va amenința deja zilele dintâi.

Facă-se și acest lucru sub glorioasa epocă a lui Kossuth. Câștigate guvernul național și acest titlu de mărime. Năbușească obstrucția minorităților camerei pentru totdeauna!

Căci nouă desigur nu ne va strică. Nu, căci avem mari nădejdi, că autocrații nu vor mai putea monopoliza pe multă vreme puterea publică și frânele cârmuirii. Va sosi nu preste mult era dominației populului și atunci ei vor forma minoritatea camerei, aceea minoritate, căreia prin reforma regulamentului, făcută acuma de ea însăși, i-s'a luat orice posibilitate de acțiune.

Iată dară, între altele, ce va putea urma la toamnă.

Noul fișpan al Făgărașului. Foaia oficială de ieri publică mai multe desărcinări și numiri de fișpani. *Fábry Sándor*, fișpanul Bichișului, *Nagy Jenő* al comitatului Wieselburg (Moson) și faimosul *Guido V. Baussnern* al Făgărașului sunt desărcinați, iar acesta din urmă a primit ca răsplată, crucea ordinului Leopold. În locul lui *Baussnern* a fost numit *ungurul Széll Iózsef*, fișpanul celui mai curat românesc comitat din Ungaria.

Candidat socialist la Careii-mari. La Careii-mari, unde partidul kossuthist a pus candidat pe *Papp Béla*, partidul socialist a lansat candidatura lui *Jócsák Kálmán*. Iată ce spune »Népszava«: »In lupta asta murdară și lipsită de principii ivirea ideii socialiste dă oare-care avânt și viață. De prisos să mai adăugăm că în condițiile actuale de inegalitate ale censului electoral, candidatul nostru nu luptă pentru cucerirea cercului ci pentru a face propagandă ideilor noastre socialiste.«

să coasă cu mâinele tremurând. Din nenorocire șechia (boneta) zuavului rămăsese pe masă și Lory cum intră dete cu ochii de ea. Paliditatea mamei... incurcătura ei... Lory pricepu tot.

— »Christian e aici!...« zise el cu o voce teribilă și desprinzând sabia din cui cu o mișcare furioasă se repezi spre sobă unde se ghemui-se zuavul, galben-vânăt la față, desmeticit și rezemat de perete de frică să nu cadă.

Mama se aruncă între ei:

»Lory, Lory, nu-l omori... Eu i-am scris să vie, căci ai nevoie de el la lucru...«

Și se înclăștează de brațul lui, se atâră de el și suspină. La auzul acestor glasuri pline de mânie și de lacrimi și așa de schimbate încât nu se recunoșteau, copiii țipau pe întuneric în odaie... Fierarul se opri și uitându-se în ochii femeii zise:

»A! tu i-ai scris să se întoarcă... Atunci bine, să se culce. Voiu vedea mâine ce-am să fac.«

A doua zi de dimineață, Christian trezindu-se dintr'un somn greu, plin de vise urite s'a regăsit în camera sa de copil. Soarele cald și sus pătrundea prin geamurile mici ale odăiei peste care se întinsese vițele înflorite de hamei. Jos în curte ciocanele sună pe nicovală... Mama stă la căpățaiul lui; l-a păzit toată noaptea, așa de mult o îngrozise furia bărbatului său. Numai Lory n'a dormit de loc. Pân' la ziua a tot umblat prin casă plângând, suspinând, deschizând și închizând dulapurile și acum iată că intră în odaia fiului său, serios, îmbrăcat ca de drum, cu ghete înalte, c'o pălărie mare și c'un baston de munte, ferecat la vârf. Vine drept spre pat: »Aide!... scoală-te.«

Băiatul zăpăcit puțin, vrea să-și ia uniforma de zuav.

— »Nu pe astea...« zise el cu asprime.

Alegerea dela Beiuș.

Doina lui Lucaciu.

Cine nu o cunoaște? Din Brașov până 'n Cenad și din Vișău până 'n Cubin, de-alungul și de-a latul pământului românesc o cântă flăcăii și fetele în sate.

Sulițele jandarmilor n'au putut o smulge din gura lor, pedepsele multe n'au fost în starea s'o amuțescă, doina, frumoasa doină a lui Lucaciu, doinul duios al neuitatului George Bocu, trăiește și azi în gura tuturor.

»Cântă o mierlă prin păduri

»Vine-o dalbă primăvară

»Fi-va Lucaciu liber iară!«

Cântați-o mai ales acum români de pretutindenea, că iar a venit vremea lui Lucaciu. Cântați-o să răsune până 'n Beiuș și să aprindă și să învaluiască cu focul ei toate inimile.

Dezbinare în tabăra ungrească. Saluzsinszky nu renunță.

Primum din Beiuș următoarele știri asupra luptei electorale a ungarilor:

Cu cât se apropie ziua cea mare a luptei cu voturile, sorțile de izbândă ale candidatului ungar scad necontenit. Candidatura lui Kardos a nemulțămît pe ungurii beiușeni mai mult chiar decât pe români. Toți se rușinează că cercul lor este obiect de vânzare pe care-l primește cel ce dă mai mult. *Majoritatea ungarilor nu-l vrea pe Kardos cu nici un preț și este indignată și amărită* că comitetul central al partidului kossuthist a hotărît fără să-i întrebe pe ei. Ei au ținut un conventicul și au trimis o deputație la Saluzsinsky rugându-l să primească a fi candidatul lor. Faptul acesta a produs cea mai mare consternație și Kossuth care și de altcum l-ar fi văzut mai bucurat pe Saluzsinsky candidat la Beiuș, este pus într'o grea perplexitate.

Astfel ungurii cei atât de puțini și slabi în Beiuș intră și mai slăbiți și divizați în lupta electorală. În condițiile astea sorțile

— »Dar bine Lory, roști biata femeie pierdută, nu mai are alte haine.«

— »Dă-i-le pe ale mele, căci nu mai am nevoie de ele.«

Și în vreme ce băiatul se îmbracă, Lory strânge uniformă cu îngrijire, o împachetează, își pune geanta după gât și într'ansa foaia de drum...

»Aide jos acum« zise tatăl și câte-și trei coborîră în cușniță fără să vorbească... Foalele suflau, toți lucrau... Văzând șoproșul acesta mare și deschis la care se gândea atât de mult în Algeria, zuavul își reaminti copilăria și jocurile de odinioară în pulberea din drum, când săreau scânteele din fierărie. O duioșie adâncă îi pătrunde inima și-o dorință nefericită de-a căpăta iertarea tatălui său; dar de câte-ori ridică ochii căutătura bătrânului tată eră neînduplecată.

În sfârșit fierarul prinde să vorbească:

»Băiete, zise el, iată nicovala, unelte... toate astea sunt ale tale... ca și aceia!« adaogă el arătându-i grădinața din fund, plină de soare și de albine în privazul afumat al deschizăturii... »Stupii vița, casa... sunt ale tale... Pentru că ți-ai jertfit cinstea lucrurilor acestora ești dator acum să le păstrezi... Iată-te stăpân aici... Eu plec... Tu datorezi Franței încă cinci ani de serviciu militar; mă duc să ți-i plătesc...«

— Lory, Lory unde pleci? strigă sârmana mamă.

— Tată! se rugă cu stăruință băiatul... Dar fierarul a plecat, calcă grăbit, fără să se mai uite înapoi...

La depozitul regimentului al 3-lea de zuavi din Sidi-bel-Abdès, s'a înrolat de câteva zile un voluntar de cincizecizeci de ani.

Traducere de Gh. D. Mugur. (Sinaia).

de izbândă ale candidatului nostru cresc văzând cu ochii și dacă vom face toate eforturile atunci va trebui să câștigăm cercul. Dezbinarea adversarului firește nu îndreptățește însă pe nimeni de-a lipsi dela datoria sa căci biruința adevărată și meritată nu se poate dobândi prin slăbiciunea potrivnicului ci prin tăria și hărnicia noastră.

Prigonirea culturei românești.

Nu spunem nimica nou, sulevând împrejurarea, că în țara noastră cultura românească este prigonită pe toate cărările din partea autorităților.

Dovada cea mai clasică a dat-o însuși ministrul cultelor și instrucției publice, contele Apponyi, cu a sa lege școlară.

Dar cu atâta nu e de ajuns. Nu sunt mulțumiți numai cu școalele populare, în cari se pune baza culturală a generațiilor viitoare. Cunoașterea cu toții prigonirea instituțiilor noastre culturale, ale reuniunilor noastre de cântări, inscenate sub tot felul de pretexte.

Cel mai nou pretext, inventat pentru a împiedeca manifestările noastre culturale și artistice, îl cunoaștem de câteva zile, când artistul nostru dl Zaharie Bârsan a fost împiedecat de-a da reprezentării la Săliște, *pentru că unii din membrii trupei sale nu sunt cetățeni ungari.*

Chestia s'a rezolvat în felul, cunoscut deja de publicul nostru.

Zilele aceste a fost împiedecat alt artist, dl N. Corfescu, de a concerta la Buziaș, tot pentru motivul, că nu e cetățean ungar. Iar dl Corfescu de câțiva ani concertează în Ungaria, fără să mai fi fost împiedecat sub acest pretext.

Este evident așadar, că acest pretext este inventat acum de curând, sub era naționalismului șovinist maghiar.

Și nu ne surprinde nici decum. Ne poate servi însă această meschină apucătură de un puternic impuls pentru o mișcare culturală și artistică pronunțată, pe care s'o facem noi, cei de aici, cetățenii acestei țări.

Chestia mai are însă și altă latură. În România foarte mulți cetățeni ungari, de naționalitate maghiară, dau contingentul artiștilor ambulanți, mai ales la orfee. Și-apoi artiștii cei mari unguri au fost împiedecați vr'odată în România de a concerta, sub cuvântul, că nu-s cetățeni români!?

Pentru echitate și guvernul român ar trebui să procedă cu artiștii unguri, precum procedează cel maghiar cu artiștii români. România însă este adevărat stat liber, care în exersarea libertăților de multe ori este și prea liberal — cu străinii! — Ungaria este autocrată chiar și cu cetățenii săi.

Guvernul român să ia act de procedurile guvernului ungar față cu artiștii români, iar noi să ne încălzim și mai mult de biata noastră cultură, atât de persecutată.

Este aici dl Z. Bârsan cu trupa sa. Să vedem deci aradanii, orașul și comitatul, și cu acest prilej, că ne știm însuflețiți de arta și cultura românească și că o știm aprecia după cuviință.

Regele Angliei la Ischl.

Regele Eduard VII al Angliei a sosit ieri nainte d'ameazi din Wilhelmshöhe, unde a avut o întrevedere cu împăratul Germaniei în Ischl. Împăratul și regele Francisc Iosif i-a mers înainte până la Gmunden și a venit apoi împreună cu el la Ischl, unde primirea regelui Angliei a fost nu mai puțin strălucită, ca cea din Wilhelmshöhe. Intreg orașul a fost frumos pavoazat.

Pela ameazi regele Eduard a făcut o vizită împăratului Austriei, iar acesta i-a întors nu peste mult vizita în hotelul Elisabeth, unde a descins. Dup'ameazi monarhii au făcut o plimbare, iar seara au azistat la reprezentațiile teatrale de gală. Spre seara s'a dat un prânz de gală; monarhii nu au rostit decât toasturi unul pentru altul; nu

s'au făcut enunțuri politice de o însemnătate mai mare. Seara orașul a fost feeric iluminat.

Acesta e exteriorul întrevederii dela Ischl. Multe telegrame anunță însă, că întrevăderea nu e numai un act de politeță, ci își are importanța sa politică. Regele Angliei a primit pe ministrul afacerilor străine al Austro-Ungariei, baronul Aehrenthal, în audiență separată. Afară de acestea ministrul a conferat în cursul zilei de repetite ori cu secretarul de stat englezesc Hardings. Natural, că s'au discutat chestii de importanță europeană. O telegramă semioficioasă afirmă, că cei doi bărbați de stat au constatat cu bucurie, în timpul conferenței lor, că relațiile între cele două state sunt înăă tot cele vechi amicale.

Una dintre chestiile de frunte, cari s'au discutat la Ischl, este chestia macedoneană, care preocupă mult Anglia. Spre a se putea discuta chestia aceasta atât de importantă pentru întreaga Europa, Anglia dorește convocarea unei conferențe internaționale. Că ce au hotărât Aehrenthal și Hardings privitor la aceasta, nu se știe încă.

Intâlnirea regelui Angliei cu suveranii Austro-Ungariei și Germaniei.

Ziarele străine dau o deosebită importanță politică acestor întâlniri, al căror rezultat ar fi ieșirea Angliei din izolarea politică de până acum și o apropiere a ei de unele din marile puteri continentale. În privința aceasta, iată cum se exprimă ziarul vienez »Die Zeit«, dela 11 August st. n., după care luăm aprecierile de mai la vale:

În săptămâna ce vine, diplomația va îmbrăca haine de sărbătoare. Vor avea loc, una după alta, două întrevederi de monarhi. Regele Angliei va vizita pe împăratul Germaniei în Vihelmsöhne și pe suveranul Austro-Ungariei în Ischl.

Interesul cel mai mare îl prezintă întrevăderea dintre unchiu și nepot, adică între regele Eduard și împăratul Wilhelm. Cu monarhia austro-ungară, Anglia întreține de zeci de ani aceleași relații amicale. Cu totul altcum se prezintă întâlnirea dela Vihelmsöhne din punctul de vedere al relațiilor anglo-germane.

În decursul domniei sale, regele Eduard n'a căutat niciodată să aibă întâlniri cu Wilhelm II; ba, în ultimii ani chiar a căutat să ocolească pe nepotul său. În schimb, ăa fost văzut cultivând cu zel relații cu ceilalți suverani europeni, încheind prietenii cu toată lumea. Pas cu pas și ă îndreptat regatul spre un sistem de alianțe și prietenii, cari se încheiau în jurul Germaniei, fără a o atrage pe aceasta în acel cerc. Și acum când, prin o stabilire fericită a unei înțelegeri anglo-germane, Germania părea înconjurată din toate părțile, tocmai în acel moment, Eduard VII întinde o mână prietenească nepotului său. Sfârșitul unei strategii ce părea îndreptată în contra Germaniei e un prânz amical de împăcare.

Evenimentul acesta se explică, dacă se aruncă o privire asupra întregii opere diplomatice a regelui Eduard, dacă se caută a se pătrunde politica acestui suveran.

Eduard VII înseamnă o revoluție în politica externă a Angliei. El a răsturnat concepția, care în închipuirea a două generațiuni părea a fi nedespărțită de regat: splendid isolation.

Dela 1854, anul războiului crimeic, nu s'a văzut nici o alianță a Angliei cu altă putere. Continentul european se acoperise cu un lanț de alianțe și de tratate. Imperiul britanic mergea singur pe drumul său; numai cu imperiul german, înrudirea dinastiilor forma o slabă legătură. Evident că fiul reginei Victoria n'a aprobat izolarea aspră, axioma erei victorice. Ajuns la cârmă, a procedat îndată cu energie spre a scoate Anglia din singurătatea în care se afla. El vedea foarte deslușit drumul și ținta urmărită. Lucrarea lui era o enigma pentru lume. Ca orice lucru întunecat, neexplicat, activitatea regelui Angliei producea o neliniște crescândă. Anglia izolată nu purtase nici un războiu european. Și oare Anglia,

care căuta alianțe, nu trebuia să dea naștere la bănuiele de intenții rășboinice? Altmintrelea, în ce scop ar fi rupt Eduard cu tradițiile? Se trecea cu vederea că, pe continent, de zeci de ani existau alianțe, fără să se fi ajuns la vre o încurcătură serioasă. Cu tripla și cu dubla alianță se obișnuise lumea deși încheierea lor produsese pe vremuri o neîncredere primejdiioasă. Abia încetul cu încetul se văzu că acele alianțe continentale nu sporiseră, ci micșoraseră primejdiile rășboiului, pe cari erau așezate cauzele lor speciale.

Politica de alianță a regelui Eduard trebuia să facă acelaș drum. La început părea evident pentru toată lumea că ea împinge la o catastrofă. Deoarece în combinațiile sale de alianțe, suveranul Angliei trecuse peste Germania, părea că s'a și găsit împotriva cui se țintește. Numai în contra imperiului german putea fi îndreptată diplomația regelui Eduard. Așa se credea în Europa, căci suveranul Angliei își începuse amabilitățile pe lângă Franța; așa se credea în Germania, unde o politică, ce intenționat nu bagă în seamă o casă domnitoare înrudită, pricinui nemulțumire; așa se credea însă și în Anglia, unde poporul crescut în prejudecata izolării, nu înțelese imediat intențiile regelui! Dar când Eduard încheie și stabilește una după alta alianțe și înțelegeri, cari, fiecare după modelul alianțelor continentale, tindeau la evitarea unor posibilități rășboinice, încordarea dispăru. Oricine vede că nu putea fi intenția regelui de a deslanțu rășboiu în toate părțile. Diplomația germană începu a se împăca cu noua situație. Fantoma »inconjurării Germaniei« dispăru.

Azi toți sunt de acord că alianțele regelui Eduard al VII-lea amenință tot așa de puțin cu un rășboiu, ca și tratatele încheiate în afară de Anglia.

Eduard al VII-lea și-a ajuns scopul diplomatic. În locul unei Anglii izolate, el a voit să aducă o Anglie aliată. Dela început el n'a avut intenții rășboinice. Intâlnirea cu Wilhelm al II-lea, făcută la sfârșitul fericit al lucrării sale politice, demonstrează lumii întregi această tendință politică. Astfel, amândoi suveranii, însoțiți de sentimentele amicale ale popoarelor lor, pot schimba cuvinte sincere de pace.

Situația politică.

Declarațiile deputatului Maniu.

Reproducând declarațiile dlui Maniu și a soților săi, »Népszava« zice:

La cuvintele acestea franșe și energice, după cari am dori să vedem în sfârșit și faptele franșe și energice ale deputaților naționaliști — au stârnit mare svon în codrul de hârtie al coaliției. Cum? ticăloșii ăștia de români îndrăznesc să amenințe cu obstrucție pentru votul universal?

Ce treabă au ei cu votul universal?

Un alt ziar coaliționist se întreabă pe un ton tânguios, dacă »obstrucția antinațională« poate să încapă față cu majoritatea de azi? Și el amenință pe deputații naționaliști cu biciul domniei culturale ungurești.

Firește oameni cu mintea sănătoasă ar dori ca presa coaliției să declare: Nu lăsăm ca chestia asta să devie o chestie românească. Nimeni să nu facă obstrucție pentru ea. Nu pentru că coaliția guvernului va prezintă la toamnă proiectul sufragiului universal, după cum îl deobligă cuvântul său de onoare.

Acesta ar fi mijlocul cel mai sigur de a lua apa dela moara atâțătorilor valahi. Dar aceasta ar fi o politică cinstită și asta nu se poate cu regimul de azi.

Votul universal iarăși amânat!

Declarațiile lui Návay despre votul universal sunt »modificate« adecă desmințite de guvern. Iată ce vestește un comunicat oficial:

Aflăm din sorginte absolut sigură că contele Andrassy va prezenta proiectul despre votul universal unei anchete alcătuite din specialiști distinși. În acelaș timp el îl va

trimite tuturor municipiilor spre a le cere avizul. Textul definitiv al proiectului se va stabili numai ulterior, avându-se în vedere avizurile municipiilor. După acest comunicat va să zică, proiectul votului universal în cazul cel mai favorabil se va aduce înaintea camerei numai la primăvară. Discuția proiectului în plenul camerei va începe abea în luna lui Maiu anul viitor, dar mai probabil că se va amâna până în toamna anului viitor. Noile alegeri pe baza noului proiect se vor face numai în primăvara anului 1909.

Convocarea camerei croate.

Ministrul Iosipovich al Croației a făcut următoarele declarații către un ziarist: Nu-i adevărat că banul Rakodczay a oprit niște întruniri publice în Croația. Primesc o scrisoare dela Rakodczay în care și exprimă regretul că opinia publică în Ungaria este nerăbdătoare. Banul nu se gândește la măsuri volnice. Nu-s adevărate știrile despre disolvarea camerei croate. Dimpotrivă ea va fi convocată la toamnă, anume în Noemvrie. Banul nu va face demersuri pentru împăcare decât în cursul lunei lui Septemvrie.

Din România.

Serbarea dela »Vatra luminoasă«. Ieri dimineață la 11 s'a sărbătorit în mod deosebit întâia aniversare a întemeierii »Vetrei Luminoase«.

Au asistat la serbare dnii Saita și Blanka.

Serbarea s'a început prin două cântări executate de corul alcătuit din orbi.

Di Monske, directorul »Vetrei Luminoase«, a rostit o cuvântare arătând progresele instituției în timp de un an și mulțumirea sufletească a celor adăpostiți de ea.

Di censor Saita a exprimat bucuria tuturor pentru propășirea »Vetrei Luminoase« dorind ca ea să meargă din ce în ce mai bine.

Di Monske a citit apoi următoarea telegramă trimisă de M. S. Regina:

Domnului director Monske

»Vatra Luminoasă«

București.

»Cu toată inima sunt la frumoasa sărbătoare de astăzi și urez ca la anul să fie orașelul nostru început și opera noastră vestită. Fie o adevărată bogăție, o necontenită bucurie, unde a fost înainte numai durere.

»Copilul dv. să-l blagoslovească Dumnezeu. (Aluzie la copilașul dlui Monske de curând născut, al cărui botez s'a celebrat în aceeași zi).

»Elisabeta«.

La această telegramă di Monske a răspuns printr'o alta, arătând mulțumirea orbilor pentru cece li-s'a făcut.

La sfârșit, corul orbilor a mai executat vr'o două bucăți, încheindu se astfel această frumoasă sărbare.

Raporturile excelente dintre România Turcia. »Politische Correspondenz« primește din București următoarele:

De câțva timp, decâteori se prezintă ocazia, reese tot mai mult excelența raporturilor ce există între Turcia și România. Dupăcum se știe, ultima ocazie a fost oferită de misiunea extraordinară însărcinată a remite Sultanului insemnele ordinului »Carol I«.

Nu e imposibil ca cineva să vadă în știrile ce sosesc din Constantinopol o exagerare a importanței ce o au actele de curtenie internațională.

Contrar acestui mod sceptic de a privi lucrurile e bine să se constate că se poate califica în mod real caracterul raporturilor dintre cele două state.

Dar nu numai în acest din urmă timp relațiile turco-române au luat acest caracter, care, din contra, a fost imprimat de mai mulți ani.

În programul politicii ce urmărește România în Balcani, menținerea amicitiei cu Turcia constituie — fie sub guvernul conservator și sub cel liberal — un principiu neschimbător care este aplicat cu mai mult zel de când dl Sturdza a fost din nou însărcinat cu conducerea carului Statului.

Dar fiindcă la Sofia, tot ca și la Constantinopol se ține seamă de importanța pe care România poate s'o câștige dacă situația în peninsula balcanică se va modifica mai târziu, se pune mare preț în Bulgaria a se face România cât mai favorabilă.

România răspunde la aceasta manifestându-și dispozițiunile la fel cu cele ale principatului și această reciprocitate s'a dovedit în diferite împrejurări.

Spiritul avizat în care politica externă a României e dirijată, se manifestă de asemeni în urmărirea liniilor sus indicate, cabinetul din București arătând intențiuni binevoitoare și foarte amicale la Constantinopol și Sofia, fără a lua într-o parte sau alta o atitudine prea pronunțată, care să-i stânjenească libertatea mișcărilor.

Din străinătate.

Aranjamentul turco-bulgar. »Politische Correspondenz« află din Constantinopol următoarele amănunte relative la aranjamentul încheiat între Turcia și Bulgaria, ale căror negocieri au durat multe luni.

Sunt patru acorduri. Primul regulează drepturile și obligațiunile agenților comerciali ai celor două state, precum și chestiunile de drepturi de succesiuni, falimente, pașapoarte și vame maritime. Pe viitor agenții comerciali ai Bulgariei se vor bucura în Turcia de aceleași drepturi și privilegii ca și consulii statelor mici.

Cel de al doilea acord regulează diferențele dintre cele două țări în cursul celor 30 de ani din urmă.

Turcia va recunoaște de aci înainte ca bulgarii pe turcii cari au rămas în Bulgaria sau în Rumelia orientală, dela fondarea principatului și după unirea celor două teritorii în chestiune.

Cel de al treilea e privitor la dreptul de extradare și la procedură. Această chestiune e regulată în conformitate cu principiile internaționale moderne; numai pentru atentate contra Sultanelui sau Principelui, sunt dispozițiuni excepționale.

Carierile.

Stau părinții cuprinși de gânduri grele, în fața anului școlar ce urmează. Anul rău îi încântușează deoparte, iar de alta parte nesiguranța carierelor.

Faptul, că un an rău e în stare să ne țină în loc e dovadă, ce săraci suntem. Peste pâinea cea de toate zilele nici o agoniseală de capital.

Să nu ne mirăm de aceasta. Ne-am ales tot carieri intelectuale puțin productive, preoți și învățători, puțini advocați și medici. Mai departe însă n'am mers, cel puțin în măsuri de luat în socotină, căci tehnica și arta stăteau prea sus iar comerțul și industria prea jos, în ochii părinților neorientați asupra procesului de civilizațiune ce se desfășură.

Preoția și dascălia sunt carieri ideale, pentru cei aleși, cari revarsă lumină și căldură în popor. Dar pe lângă acești apostoli fiecare popor trebuie să și aibă pe muncitorii săi productivi, cari îl îmbogățesc și-l fac tare.

Bunăstarea preoției și a învățătoriei atârnă dela bunăstarea societății păstorită și luminată de ea, drept aceea nu este indiferent pentru preot și învățător, chiar și din acest punct de vedere educația tinerimei.

Exemplele explică mai bine. Boemia acum sunt 25—30 ani se sbăte în luptele sociale. Preoția

și învățătorimea își împlinesc rolul ei apostolesc și lumea trăiește din însuflețirea națională platonice, întocmai cași noi acum. S'a ivit însă un curent nou. Spre a fi tu spre folos neamului tău ocupă toate carierele productive, își ziseră cehii. Și în scurtă vreme Boemia deveni prima țară industrială, — iar astăzi Boemia se numește vistieria (Schatzkammer) Austriei.

Societatea astfel îmbogățită prin carieri productive, prin industrie, comerț etc., susține instituțiunile culturale neîntrecute în centrul apusului cult. Au milioane pentru teatru, muzee, școli de toate categoriile, răsărite ca un Phoenix pe pământul altfel steril al Boemiei. Talentele au teren în sânul poporului lor și-l ridică pe acela.

În fața acestui tablou, noi cu asociațiunile noastre suntem ca o cenușotcă și zi de zi pierdem din putere prin trecerea talentelor acolo, unde și află teren de afirmare.

Este vremea să rupem odată cu prejudeciile trecutului față de industrie și comerț. Căci dacă în Franța cea cultă poate ajunge un industriaș de prezident al republicei, atunci ce dehonestător lucru este a fi industriaș? Ori doar nu sunt mai mari boieri fabricanți, făcuți din industriași, decât proprietarii decrepiți de pe la noi? Las' că noi nici proprietate n'avem.

Prezint aici două cazuri spre a caracteriza pe omul nou al progresului. Ambele cazuri întâmplător mi-au obvenit deodată.

Primul caz e următorul: Un preot care poartă la inimă soarta credincioșilor săi, îmi vine să-i fac rost de primire în preparandie, pentru un băiat din sat, bun cântăreț și isteț din cale afară. După ce-i spun că nu se poate, fără 4 clase medii, îi dau sfatul să-i recomande o măestrie. »Nu vrea« îmi răspunde fratele preot, căci măestri avem noi destui în sat, apoi ar vrea să fie ceva mai mult. »Adă-l dar la tipografie, să-l facem tipograf« îi zisei. »Asta da« fu răspunsul. Pentru ce? pentru că vezi doamne în tipografie lucră cu carte și nu cu ciocanul. Pentru băiatul de țaran, care n'a văzut bine altă mâncare afară de mămăligă, ciocanul e degradator. Poeții zic la aceasta că-i vișă de împărat; eu sunt însă de altă părere și anume: că divul Traian nu va fi adus tot fiii de împărați în legiunile sale, ci de, ceva și din vulgul cu deviza panem et circenses, atât de celebră pe forurile romane.

Și pe când băiatul de țaran refuză ciocanul îmi vine un amic, doctor în medicină, unul dintre cei mai bine situați între intelectualii noștri din comitatul Arad. Nu înțeleg aici situația profesiei sale, ci situația averilor sale imobile. Cu un cuvânt om bogat. Acest prieten are un băiat altfel bun, dar nu vrea să învețe. Tatăl i-a propus apoi o măestrie și băiatul a primit cu plăcere propunerea. Tata și fiul ar fi dar înțeles, dar nu se împacă mama și frații cu planul. Scriitorul acestor șire stăruie pentru plan și sfârșitul e, că micul doctoraș lucră acum cu ciocanul într'un atelier de mașinărie de părăe ambosul sub mâna lui, drept dovadă, că nu vișă de împărat e pricina fuduliei noastre, ci lipsa de cultură. Iată românul cu cultură, doctorul binecuvântat cu stare bună, nu se rușinează a-și da copilul la măestrie, până când țaranului incult măestria e rușine.

Va să zică în cultură este pricina înapoierii noastre, căci ea privește munca ca și un blăstăm pe om. Uite unde e omul cult cearcă acea muncă care-i este potrivită, căci fiecare muncă, este o binecuvântare a omului, ia nobilitează pe om în raport cu semenii săi și-i dă fericirea de a ști preții binele câștigat întru sudoarea feței sale.

Este timpul suprem ca preoția și învățătorimea să lucreze sistematic întru îndemnarea părinților de a și trece copiii prin școală și apoi să-i dea pe toate carierele vieții sociale, căci altfel precum industria și comerțul ne-a scos din orașele mai mari, încât pe aici abia mai suntem în alte slujbi decât măturați de străzi pe dinaintea pragului industriașilor și comercianților străini de noi; întocmai astfel vom fi azi mâne scoși și din orașele provinciale și apoi de, vine rândul la sate, căci legea firei este, ca cultura să absoarbă toată incultura, câtă-i stă în cale. Dela aceasta transformare a societății noastre atârnă de a fi ori a nu mai fi pe pământul nostru strămoșesc. (»Biserica și Școala«.)

Mișcarea culturală.

Zaharie Bârsan la Arad.

DI Zaharie Bârsan a sosit azi la Arad, împreună cu d-na și trupa sa.

De astădată suntem în pozițiunea de a da toate amănuntele referitoare la reprezentațiunile dlui Bârsan:

Reprezentațiunile se vor da în *Casa națională*.

După reprezentațiunea de *Duminecă* va avea loc dans.

Prețurile locurilor:

Loc rezervat 4 cor.

Șirul I—V 3 »

Restul 2 »

Loc de stat 1 »

Bilete de vânzare se găsesc la redacția »Tribunei« și seara la cassă.

Inceputul la 8 ore seara.

Programul ambelor zile e următorul:

Sâmbătă, 17 August.

1. *Sacrificiul*, dramă într'un act, de R. Bracco.
2. *Capriciul unui tată*, comedie într'un act, după E. Belli Blanne.

3. *Furtuna casnică*, comedie într'un act, de P. Ferieu.

Duminecă, 18 August.

1. *Un prieten*, dramă într'un act după Calliot.
2. *Cântecul cocoșului*, comedie într'un act, după Napoleon Gallo.

3. *Nervosul*, comedie într'un act, după N. Gallo.

Notăm cu o deosebită satisfacție, că publicul nostru se interesează foarte mult de reprezentațiunile dlui Bârsan. S'au prenotat deja la redacțiunea noastră foarte multe bilete. *Ținem să accentuăm în același timp, că invitații speciale nu se trimit. Să se considere deci fiecare de invitat pe această cale.*

Ținem să accentuăm deosebit, că petrecerea cu dans, care va avea loc *Duminecă* seara, nu va fi ținută în stil mare. Atragem în special atențiunea doamnelor și domnișoarelor, pentru a evita *cu desăvârșire* toaletele luxoase.

Orice informațiuni referitoare la reprezentațiunile se primesc dela redacțiunea »Tribunei«.

Învățătorii români în Arad.

Reuniunea învățătorilor ortodoksi din topopiatele Aradului își va ține a 17-a adunare generală ordinară Joi și Vineri în 16/29 și 14/30 August în Arad. (în sala festivă a seminarului diecezan din Arad). Dintre punctele programului amintim disertațiile dlor dr. Petru Pipoș, profesor, Iosif Moldovan, învățător, Ioan Costa, profesor, Petru Binchici și a d-șoarei Elena Murgu, învățătoare. După prima ședință la 8 ore seara concert și petrecere în »Casa Națională«.

»Asociațiunea« la Solnoc-Dobâca

Secțiunea Solnoc-Dobâca a »Asociațiunei« își va ține adunarea generală la Dej în ziua de 28 August după prânz la orele 4 după masă. Programul iscălit de dl Teodor Mihali, deputat ca director și de dl dr. L. Micșa ca secretar, făgăduiește afară de obișnuitele puncte și o disertațiune. În același timp se organizează cu concursul artistului nostru Z. Bârsan și un concert cu teatru, urmate de petrecere cu joc. Invitarea roagă pe damele române să se prezinte în costumul național.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 16 August n. 1907.

— **Entuziasta primire a lui Stefan Petrovici.** Dl. *dr. Stefan Petrovici*, care precum am anunțat și noi, împlinindu-și osânda de 6 luni în temnița de stat dela Seghedin, a fost pus pe picior liber, a sosit Joi d. a. la orele 4 cu trenul accelerat la Lugoj. La gară — scrie »Drapelul« — a fost întâmpinat de un imens public, care a grăbit să-i strângă prietenește mâna. Ne-fiind trăsuri suficiente la dispoziție, a plecat întregul convoiu pe jos, conducând pe luptătorul scăpat din temniță până la locuința sa. Era o priveliște impozantă a vedeă lungul convoiu, care înaintă în frunte cu căpitanul de poliție și sergenți orășenești, dealungul stradelor principale ale Lugojului în cea mai perfectă liniște și ordine, salutată fiind dl. Petrovici din casele și ferestrele pe unde trecea de număroșii prietini și cunoscuți, cari nu puteau ascunde emoțiunea bucuriei, că iarăși revăd în mijlocul lor pe celce le-a lipsit atâta vreme. Ajuns convoiul la locuința dlui dr. Stefan Petrovici, s'a resirat mulțimea în cea mai deplină ordine și liniște. Nu s'a ivit nici un incident.

— **DI Nicolae Corfescu**, cunoscutul cântăreț român, a fost oprit de a concerta la Buziaș în 13 l. c. din partea pretorelui Ungert, sub pretext că nu e cetățean ungar. Dl. Corfescu a căutat în chestie pe comitele suprem, acesta însă l-a trimis la pretorele. Dlui Corfescu i-s'a interzis să cânte și în camera de muzică, care stă la dispoziția tuturor oaspeților. Dupăcum suntem informați dl. Corfescu a călătorit de-acolo la Praga.

— **Ideie nimerită.** Primim dela dl. Pantelimon Ardeleanu, absolvent de teologie din Comlăuș, o frumoasă și românească ilustrată care ne-a făcut o bucurie deosebită. Cu aparatul său fotografic dânsul a fotografiat portretele celor 14 deputați naționali, având în mijlocul lor pe eroul Avram Iancu. Dânsul adaugă: »Trăiască a-15 lea, dr. Lucaciul«!

Să dea Dzeu să trăiască și să-l vedem alături de cei paisprezece reprezentanți ai duhului celui ce doarme la Tebea!

— **Convenire de 10 ani în Năsăud.** În sensul legăturii colegiale din Iunie 1897, toți acei colegi, cari au depus examenul de maturitate la gimnaziul sup. fund. din Năsăud în 1896/97 sunt rugați a participa la convenirea de 10 ani, care se va ține în Năsăud la 1 Septembrie 1907. Rog ca ceice voesc a participa la aceasta convenire să mă avizeze în timpul cel mai scurt. Stefan Scridon, prof. gimn.

— **Cununie.** Dl. Romul R. Stoica, absolvent de teologie (Lugoj) își va serba Duminecă, în 1 Sept. n. cununia cu d-șoara Livia Iorgovici (Varadia) în biserica gr. cat. din Varadia.

Felicitări!

— **Doi călători străini despre România.** Acum 70 de ani, 1835 și 1839, doi străini Moltke și Thouvenel, cari au călătorit prin România, o descriu în modul următor:

Unul dintre ei, *Thouvenel*, care a fost ministru al afacerilor străine sub Napoleon al III, străbătu în 1839 Țara românească dealungul, dela Vârciorova până la Brăila, iar cel de al doilea care nu este altul decât mareșalul de Moltke, pe atunci căpitan, trecu în 1825 prin Craiova, București, Giurgiu spre a merge la Constantinopol, unde trebuia să se ocupe de reorganizarea armatei tur-

cești. Amândouă descrierile sunt perfect de asemănătoare și pline de învățăminte.

»Solul Munteniei, zice Thouvenel, nu cere decât să producă, cu toate acestea nu se întâlnește decât la distanțe mari câteva ogoare de grâu sau de porumb.

»Pe malul Jiului, în banatul Craiovei, pământul este necultivat, cu toată că solul este de o minunată fertilitate, populațiunea a fugit în munți.

»Noi plecărăm seara, sperând să străbătem noaptea o mare parte din deșertul ce desparte Craiova de București. Dela malul Oltului până la București țara este pustie, ea este o câmpie de 120 de klm. devastată de războaie și care a rămas de atunci necultivată... nici un sat, nici o arătură; natura sălbatică s'a instalat din nou în drepturile sale... într-o rază de 40 klm. în jurul Bucureștiului se văd câteva sate atrase de apropierea capitalei. Indată însă începe din nou o pustietate care se întinde până la Brăila. (Revue de deux Mondes 15 Maiu 1839).

Viitorul mareșal de Moltke zice:

»Infățșarea țării prezintă urmele spăimântătoare ale unei lungi servitui.

»Șesul este peste tot lipsit de arbori, a treia parte din el este acoperit cu mărăcinișuri, frumoasele păduri produse ale naturii, au fost devastate într'atâta că, este greu de înțeles cum răutatea, incuria și pasiunile oamenilor au putut să facă atâtea ruini... Abia dacă a cincea parte din solul arabil este cultivat, țara samănă cu o pustietate, dar cu o pustietate care nu așteaptă decât brațe harnice pe care să le răsplătească însuși pentru munca lor.

»Rassa este foarte frumoasă și mare; limba este de origină latină și seamănă încă și astăzi cu limba italiană... Rămâi mirat găsind în această pustietate un oraș ca București, care numără aproape 10.000 de locuitori. (»Scrisori asupra orientului«).

— **Necrolog.** Primim următorul anunț funebru: Subscriși cu inimă înfrântă de durere, facem cunoscut tuturor rudeniilor, amicilor și cunoscuților, că prea iubitul nostru tată, socru și moș Ioan Cinteș, funcționar de stat în pensiune, după scurte suferințe și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului, Mercuri, în 14 August st. n. a. c. la oarele 3 din noapte, în etate de 75 ani. Ioana Cinteș născ. Jakobi, ca soție. Maria cu soțul, Ioan cu soția, Aurel și Elvira măr. Dr. I. Neamțu, ca fii și fiice. Dr. Ioan Neamțu, ca ginere. Ionel ca nepot.

— **Congresul diurniștilor.** Diurniștii aflători în slujba statului unguresc vor ține în 18 Aug. un congres pentru a lua hotărâri pentru îmbunătățirea condiției lor mizerabile.

— **Iosif Ioachim**, artistul în violină bine apreciat în lumea muzicală, originar din Ungaria, a murit ieri la Berlin în vârstă de 76 an.

— **Regele și anarhistul.** Alfonso VII. adică incognito-ul. Deunăzi el se plimba pe stratele unui orașel din San-Sebastian (nordul Spaniei), împreună cu regina, în vreme ce chauffeurul său, făcea o mică reparație la automobil.

El intră într-o tutungerie pentru a cumpăra niște țigarete și ceru foc unui mușteriu. Acesta însă păli, îl recunoscu pe suveranul care la rândul lui, recunoscu în el unul din anarhiștii arestați din Madrid. Atunci regele începu a rîde, și oprind pe omul care voia să o rupă la fugă, el îl rugă să scuze poliția care din timp în timp arestează pe nevinovați în schimbul vinovaților pe cari îi scapă atât de des. Apoi el luă un trandafir de pe pieptul reginei și-l oferă fumătorului mulțămindu-i pentru foc. Cu astfel de trăsuri caracteristice, tinărul a câștigat extraordinară-i popularitate.

— **Congres gimnastic.** La Lauvain, în Belgia, s'a deschis în ziua de 28 Iulie congresul gimnasticilor, la care iau parte peste 8000 de gimnastici printre cari mulți francezi, olandezi, germani, etc.

România e reprezentată prin d-nii D. Ionescu, maestru la liceul Lazăr din Capitală și inspector al gimnasticeii, Vasilescu (C. Lung) și Berescu (Iași), ca delegați ai ministerului instrucției. Dl. D. Ionescu e și delegat al »Federațiunii române«.

S'a făcut delegațiilor români o primire cordială.

— **O aventură în pustietate.** Participanții la vestita cursă cu automobilul Peking-Paris, despre care am scris în repeșite rânduri în ziarul

nostru, au avut să înfrunte primejdii mari, mai ales în Mongolia și Siberia. Marele ziar francez »*Matin*« descrie un caz interesant al unuia dintre participanții la cursă, însuși corespondentul ziarului numit. El luă parte la emulare cu un automobil sistem Spyker. În pustia Gobi din Asia răsăriteană avu o aventură, care putea să devină ușor fatală pentru el.

Automobilul eroului nostru eră însoțit de un motor, sistem Kanta, care ducea bagajul. Ca motorul să poată merge mai bine în nisipul adânc al pustietății Gobi, tot bagajul fu pus pe automobil și pe motor rămase numai provizia de benzină. În mijlocul pustietății automobilul nu mai putu înainta, fiindcă nu mai avea benzină de fel; corespondentul lui »*Matin*« hotărî să aștepte motorul, unde credea că mai e multă benzină. Dar acesta nu mai avea decât 4 litre de benzină, cari s'au isprăvit repede. Acum automobilistii erau în mijlocul pustietății în cea mai critică situație. Soarele ardea îngrozitor, n'aveau decât 2 litre de apă și puțină mâncare. Și numai în depărtare de sute de kilometri locuiau oameni. După o zi, petrecută în cea mai grozavă situație, trecu pe acolo o femeie mongolă pe o cămilă. Cumpărară cămila, dar eră prea slabă, ca să tragă automobilul greu. Mai petrecură o zi flămânzi și însetoși. A treia zi zăceau istoviți și sperați pe nisip. În fine se părea că sunt salvați: o caravană de mongoli trecu pe lângă ei; dar toate rugățile și promisiunile au fost zadarnice: mongolii nu le dădură ajutor. Și-au urmat drumul; nici apă de beut nu le-a dat.

Dup'ameazi îi găsi apoi o trupă de călăreți ciunguzi. Aceștia îi scăpară.

— **Cunună eternă.** *Samson Lugojan* din Nădlac a dăruit suma de 20 coroane în favorul fondului gimnaziului român gr. or. din Brad, ca rescumpărarea cununei pe mormântul prietenei și cuscrei sale de curând răposate vād. *Barbara Antonescu* din Arad.

— **Vapor scufundat.** Citim în »*Voința Națională*« Vaporul »*Bosphoros*«, sub pavilion grec, care venea din spre Odesa încărcat cu porumb, s'a scufundat în dreptul insulei »*Șerpilor*«.

El avea o spărtură sub linia de plutire și pe acolo a pătrus apa în cantitate mare, inundând magaziiile de cărbuni și compartimentul mașinei.

Când s'a observat că vaporul se scufundă, echipagiul compus din 19 oameni a ieșit cu bărci pe insula Șerpilor, de unde s'a semnalat observatorului din Sulina, cerându-se ajutor. De aci a plecat imediat o șalupă a comisiunii europene, care a adus tot echipagiul în oraș. N'a fost nici o victimă.

— **Față frumoasă** nu putem avea decât numai prin folosința continuă Crema viorea (Ibolyka) apa de spălat viorea, săpun viorea și pudra viorea a lui Balla. Mai mult între anunșurile din ziarul acesta.

— **Medicină sigură contra ofitei.** Durere, boala aceasta tot seceră încă multe mii de vieți; humanismul idică palate, medicul face medicină, dar toate nu sunt sigure. Multele scrisori de mulțumită și recunoștință dovedesc, că Ciorba Castilio (Castilio fenyő szörp) de fag a lui Kun István e pe cale bună, nimicind rînd pe rînd în multe cazuri. Se poate comanda la Kun István, apotecar, în Hajduszovát.

— **Săpun de viorea de Parma.** Sub aceasta numire de câțiva ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de viorele? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mâna de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil., 3 bucăți 2 coroane 20 fil. Pregătește Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă, Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugoj în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

— **Fața fragedă și mâna albă** este de cea mai mare importanță pentru frumsețea femeilor. Astăzi fiecare damă folosește numai cremă Marta și săpun Marta, fiindcă numai aceste s'au adeverit ca adevărat bune în contra piștruilor, petelor de ficat, coșuri, miteseri, roșeața mânilor Dă feții și mânilor frăgezime și culoare albă ca zăpada. Preful unui borcan cremă Marta costă 1 cor. o bucată săpun 70 fil. Se poate comanda la singurul preparator: Tónay Imre și Wachsmann Jenő, droguerie și parfumeerie în Szabadka.

Convocări.

În virtutea §-lui 11 din statute și bazați pe dispozițiile adunării generale din anul precedent, convocăm a XVII-a adunare generală ordinară pe Joi și Vineri în 16 (29) și 17 (30) August a. c. în sala festivă a seminarului diecezan din Arad.

Programa:

Ședința I. 16 (20) August.

1. La 7 ore a. m. se va celebra sfânta liturgie și chemarea Duhului sfânt.
2. Parastas pentru fericitul fost președinte și prim-membru de onoare Teodor Ceonța.

3. Deschiderea adunării generale.
4. Constatarea prezențelor.
5. Prezentarea rapoartelor și exmiterea comisiunilor censurătoare.

6. »Principiile supreme ale Didacticii din punct de vedere istorico-critic«, dizertațiune de dr. P. Pipoș profesor preparandial în Arad.

7. »Proiect de procedură la propunerea desemnului în școala populară« de Iosif Moldovan inv. în Arad.

Ședința II. 17 (30) Aug. a. c. 9 ore a. m.

8. »Elemente străine în limba română« dizertațiune de Ioan Costa prof. preparandial în Arad.

9. »Despre pedepse«, dizertațiune de P. Binchici inv. în Ilteu.

10. »Cornelia mama Grachilor« prelegere practică de dsoara Elena Murgu învățătoare în Chitighaz.

11. Referada comisiunilor.

12. Propuneri și interpelări.

13. Fixarea timpului și locului pentru adunarea generală proximă.

14. Apel nominal și legitimarea certificatelor de prezență.

15. Exmiterea comisiunii de autentificare.

16. Incheierea adunării generale.

Arad, din ședința comitetului central, ținută la 26 Iulie (8 August) 1907.

Iosif Moldovan, Dimitrie Popovici,
președinte. secretar general.

NB. După prima ședință va fi prânz comun în restaurantul »Frații Lang« din str. Foray, (de persoană 2 cor. 50 fil.) — La 3 ore excursiune cu tramvaiul la fabrica de spirt a »Fraților Neuman« și la fabrica de vagoane. — La 8 ore seara, concert și petrecere de joc în »Casa Națională«. — Cei ce doresc a lua parte la prânzul comun și la excursiune, sunt rugați a se însinua prezidiului cel mult până în 14 (27) August. — Considerând împrejurarea că aproape toți membrii Reuniunii călătoresc cu motoarele căilor ferate »Arad Csanádi« și »Arad-Hegyaljai«, certificate cu preț redus nu s'au exoperat.

— În urma însărcinării biroului central din Sibiu a »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român dela 3/16 Maiu 1907 nr. 226 1906 pentru organizarea »Despărțământului Halmagiu« (cercul pretorial al Halmagiului) convoc adunarea de constituire la Halmagiu în localitatea școlii tractuale pe ziua de 9/22 August a. c. la orele 2 p. m. La această adunare P. T. este invitat să participe negreșit, ca un bărbat cunoscut, ca iubitor de literatură și cultura neamului nostru. Halmagiu, la 1/14 August 1907. Cornel Lazar, ppresbiter.

— Despărțământul Solnoc-Dobâca al »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român« își va ținea adunarea generală în Dej la 28 August n. 1907 după amiază la 4 ore în sala cea mare a Casei comitatului. Program: 1. Deschiderea adunării prin președintele despărțământului. 2. Raportul comitetului. 3. Alegerea alor 2 comisiuni: a) pentru censurarea raportului, b)

pentru înscrierea de membrii și încassarea taxelor. 4. Dizertațiune. 5. Raportul comisiunilor. 6. Alegerea alor 2 delegați la adunarea generală din Bistrița. 7. Alegerea comitetului pe un period nou de 3 ani. 8. Eventuale propuneri. 9. Alegerea comisiunii de verificare. 10. Inchiderea adunării. Din ședința comitetului ținută în Dej la 4 Aug. 1907. Dr. Teodor Mihali, directorul despărțământului. Dr. Liviu Micșa, secretar.

Cu această ocaziune se aranjează în favorul despărțământului cu concursul dlui Zaharie Bârșan, al corului dlor teologi din Gherla și a tinerimei române din Dej și jur concert și teatru după care va urma petrecere cu joc. Programele detaliate se vor împărți seara la casă. Inceputul precis la 8 ore seara. Prețul de intrare 3 cor. de persoană în loc de șezut, și 2 cor. loc de stat. Biletele se pot procura în localitatea institutului »Someșana« la dl secretar Ioan Moldovan și seara la cassă. Damaele sunt rugate a se prezenta după puțină în costum național, ori în toaletă simplă. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se cvitează în ziare.

Ultime informațiuni.

Alegerea dela Beiuș.

Primum din Beiuș următoarele știri prin telefon: Vasile Lucaciu sosește aici deseară la orele 9 și jum. cu trenul dinspre Oradea-mare.

Dl Gavril Cosma i-a ieșit întru întâmpinare până la Oradea-mare. Aici se vor atașa mai mulți fruntași la candidatul partidului. La Beiuș li-se va face o primire entuziastă.

Dr. Lucaciu își va începe turneul electoral mâne Sâmbătă. Probabil va începe cu comunele Nimuiești, Mezieș, Delani. Dispoziția alegătorilor este foarte bună în tot cercul, dar este nevoie de oameni cari să facă propagandă cutrierând cercul.

Vicespanul a adresat tuturor notarilor o întrebare asupra situației generale în cerc. Răspunsul ce l-a primit este foarte nefavorabil, căci toți notarii au raportat că sorțile de izbândă ale candidatului ungar stau foarte rău.

Administrația lucră pe față și cu o nerușinare cinică pentru candidatul guvernamental. Șeful campaniei electorale din partea lui este însuși faimosul suprefect Markovits Károly. El a fost adus anume din cercul Cefei ca fiind cunoscut pentru brutalitatea-i fără păreche și lipsa-i de scrupul cu care varsă sângele alegătorilor. El a plecat la Oradea-Mare spre a raporta fișpanului asupra situației. Unei persoane cunoscute el i-a spus că va cere 300 de jandarmi și nădăjduște să-l scoată ales pe Kardos cu ajutorul lor.

— Armata nu-mi trebuie căci cu ea nu pot face nimic. Jandarmii sunt arma mea! — a strigat Markovits. Cuvintele acestea tradează în mod neîndoios intențiile sângeroase ale lui Markovits.

Din partea românilor organizarea a început și un comitet central compus din 120 de membri s'a alcătuit pentru a conduce campania electorală.

Intre alegătorii unguri nemulțămirea este foarte mare pentru candidatura lui Kardos care s'a făcut fără ai întreba pe ungurii beiușeni.

Concert, petreceri.

Curatorimea parohiei gr. cat de Boghiș și tinerimea română din loc și jur invită la sfințire de biserică împreună cu concert urmat de dans ce se va ținea în Boghiș la 28 August n. a. c. Stațiunea căii ferate pentru Boghiș este Kis-Majtény. Suprasolviri marimonioase se primesc cu mulțumită și se vor publica.

Programa de zi: Înainte de amiază. La 9 ore a. m. sfințirea bisericii, după aceea serviciul dumezeesc. Cântările le va da corul țăranilor din loc. La 1 oră d. a. prânz comun.

În seara zilei: concert urmat de dans. Domnii oaspeți cari doresc să ia parte la banchet sunt rugați a se însinua până în 22 August st. n. a. c. la adresa dlui Iosif Popovici, paroh în Boghiș (Cs. Bagos u. p. S.-Dob.) Prețul de intrare la concert și bal pentru o persoană 2 coroane; de 3 persoane în familie 5 cor. Venitul curat va fi destinat pentru școala română din loc. Inceputul la 7 ore seara. Domnii preoți, cari vreau a participa la serviciul divin sunt rugați să-și aducă ornate bisericesti. Program detaliat se va distribui la începutul concertului. Costume naționale vor fi bine văzute.

Economie.

Etalonul de interese al băncii austro-ungare. După cum ni-se vestește din cercuri bine informate banca austro-ungară își va urca etalonul de interese cu cel puțin o jumătate de procent. Banii să scumpesc zi de zi.

Apel către onorații domni preoți și învățători români din patrie. Mai mulți mesenasi de diferite bresle din Timișoara s'au adresat subscrișului spre a le afla băieți, cari s'ar aplică ca învățăcei (ucenici).

D-nii preoți și învățători vor face mare serviciu cauzei comune naționale, interesându-se a afla prin comunele lor băieți în etate de 11—14 ani, să fie deplin sănătoși, pe cari i-am putea imediat aplică la meserii.

Sunt pe la satele noastre românești mulțime de băieți, săraci, orfani, cari în loc de a fi lăsați să ajungă niște măturători de strade prin orașe, servitori pe la pâlincările jidanilor sau a-i vedea haimanale, mai bine să-i aplicăm la meserii.

Puțină bunăvoință din partea domnilor preoți și învățători, și am făcut mult pentru cauza aceasta.

Aștept prețuitul aviz, totodată că acei băieți, cari ar fi aplicabili la meserii, afară de limba maicei, mai vorbesc și o altă limbă sau ba, și că aceia știu ceti și scrie sau ba.

Timișoara-Fabric, în 20 August 1907. Emeric Andreescu, inv. în pens., Str. Muzslay 23.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 15 Aug. 1907

INCHEEREA la 11 ORE :

Grâu pe Oct. 1907 (50 klg.)	11.48—11.49
Secară pe Oct. 1907	8.95—8.96
Ovăs pe Mai	8.20—8.21
Cucuruz pe Iulie 1907	6.67—6.68

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Octomb. 1907	11.53—11.54
Secară pe Oct. 1907	8.95—8.96
Ovăs pe Mai	8.21—8.22
Cucuruz pe Iulie 1907	6.66—6.67

BIBLIOGRAFIE.

»Cantorul bisericesc« opul dlui G. Bujigan învățator în Deliblat (Temes m.) încurând va ieși de sub tipar. Din acest op s'au scos până acuma 21 coale de tipar. Opul atât ca cuprins, cât și ca aranjare, e neîntrecut în literatura bisericască — la noi. Abonamente se mai primesc până la finea lui August, când opul va apărea complet.

Prețul opului broșat: 8 cor.; legat în pânză — bogat aurit 10 cor.; legătură luxoasă — în piele, 14 cor.

Poșta Administrației.

Andrei Fizeșian, Pesac. Am piimit 12 cor. pe 1 sem. 1907.

Redactor responsabil Ioan N. Iova.
Editor-proprietar George Nichin.

Licitațiune minuendă.

In conformitate cu concluzul Ven. Consist. diecezan din Arad și pe baza planului și proiectelor de spese aprobate cu Nr. 3792/1907. se escrie concurs de licitațiune minuendă pentru acoperirea din nou cu țiglă (ciripă) și efectuarea altor renovări mai mici a bisericii și a școlii din Brusturi (protopresb. Halmagiului) cu prețul de exclamare peste tot în suma de 1692 cor. 55 fil. Licitațiunea se va ținea în Brusturi, în localitatea școlii, Luni, la 13/26 Aug. a. c. la orele 10 a. m.

Licitanții au să depună la începerea licitațiunii 10% vadiu din prețul de exclamare în număr, sau în hârtii de valoare acceptabile.

Planul, proiectul de spese și condițiile de licitațiune se pot vedea la oficiul parohial din Brusturi.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a angaja pe acel întreprinzător dintre reflectanții, în care va avea mai mare încredere.

Licitanții n'au dreptul de a pretinde nici un fel de spese pentru participare la licitațiune.

Brusturi, la 29 Iulie 1907.

Nicolau Budugan m.p., Traian Nicodim m.p.
preot, preș. com. par. not. com. par.

In conșlegere cu: C. Lazar m.p.,
protopop.

3682/1907. tkvi szám.

Arverési hirdmény-kivonat.

A világosi kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság köz-hírré teszi, hogy a „Victoria” takaré- és hitelintézet, ugy a csatlakozó Kir. kincstár és a „Világosi Takarékpénztár R.-T.” végrehajtóknak, Herló Luon végrehajtást szenvedő ellen 220 K, 138 K, 190 K, továbbá 50 K, 50 K 11 f, 92 K 45 f és 30 K, végül 3000 K tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék (a világosi kir. járásbíróság) területén levő Pankota községben fekvő pankotai 350. számú tjkvben A+I. 5. sor 360/b hrzi sz. 4/a/1, 4/a/2, 4/a/3 szám 458 négyzögöl területű ház és beltelekre 1578 K, ugyanezen tjkvben A+I. 6. sor 1451 hrzi sz. ingatlanra 168 K ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1907. é. i. szeptember hó 6 ik napjának délelőtti 9 órájkor

az aradi kir. bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 157 K 80 f és 16 K 80 f-t készpénzben vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Világosan, 1907. évi június hó 14. napján.
Kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.

(Olvashatatlan aláírás)
kir. aljbíró.

In Arad, str. Boros Béni 6
s'a deschis

magazinul

produselor de zidărie ale întreprinzătorilor zidari din Arad.

In magazin se află totdeauna pe lângă prețurile moderate: var, ciment, țigle, hârtie de cătran și alte materii de zidit.

Cancelaria de planuri și întreprindere.

„Laboratoire Cosmetique Matild”

Contra catharelor cele mai învechite a le

ofticeii,

mai folositor e decât ori și ce altele sirupul de brad Casillio.

47 Klgr. cântărea
di Dr. Gera Attila din Voloșanka, care din tuberculoasă s'a vindecat prin sirupul de brad Casillio și de sirupul Hypophosphat

s'a îngrășat de 120 Klgr.

Alină tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scurparea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. In casuri de tot grave și pilulele „Guajacolin” o cutie 4 cor.

Pentru anemici, femei în galbinare, pe cari îi doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent îi doare capul, slabilor cari doresc că se îngrășe și întărească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN”, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrelor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dni Kun István, farmacist în Hajduszovát. Vă rog a-mi mai trimite o sticlă sirup de brad. Cu efectul celei lalte sunt deplin mulțumit. Cu stimă Nicolau Bogdan, paroch, Miclău-Lazur, u p. Drág-Cséke.

On. Dle! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și în cenusă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștita medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeiniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ți delă-tari piștrul, petele de ficat, so întrebuințeți

CREMA-ALIFIA-
SAPUNUL PUDRA
MATILD 1 coroană.
1 cor. 60 f.
80 fileri.
1 coroană.

Dacă nu folosește, prețul se retrimit!

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scrit în lege și sprițnit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescrie: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrise nu formează reclamă, mă îndătoresc se Jau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.

Se capătă

la farmacistul KUN ISTVÁN

laboratoriu de medicamente cosmetice
„Laboratoire cosmetique MATILDE” (intemeiat după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta)
HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Correspondență din România se recere în limba franceză sau germană.

Un commis

harnic manufacturist, cu praxă mai îndelungată, află imediat aplicare sub condițiuni favorabile, la firma

Ioan Comșa & Fiu, Seliște.

Jfj. Szöke Ferencz

Intreprindere de țiglărie și placă.

Szeged, Petöfi Sándor-sugár-ut 83.

Aduc cu onoare la cunoștința on. public și a proprietarilor de casă, că în Petöfi Sándor-sugár-ut nr 88, am deschis

CANCELARIE:

de întreprindere de țiglărie.

Toate lucrările de branșă aceasta: acoperirea caselor noi, reparații cu alt material, reparațiile acoperișelor stricate, le executăm punctual.

Cea mai mare întreprindere de felul acesta pe Alföld.

Planuri, oferte și modele, la dorință se trimit gratuit.

Cu stimă!

Jfj. Szöke Ferencz, interprenor.

Telefon 615.

Telefon 615.

Aruncă în foc gulerile și mangetile

întrebuințate și cumpără numai cele făcute

din celuloid, ce în privința calității și a cruțării sunt indispensabile pentru fiecare domn. In toata vremea mare asortiment de modele de rămășițe din celuloid albe și colorate, — și cateloage trimit gratuit. — Cu stimă:

Lauritz Ferencz

pregătitor de gulere și mangete din celuloid

Timișoara-Jozefin, strada Csillag nrul 17.

Fabrica lui

Luca K. Alexievits,

pegătitor de haine preoțești

UJVIDÉK

Recomandă atelierul său asortat cu tot felul de recvize și haine preoțești de îmbrăcat în vreme slujbei în biserică.

Pregătește tot felul de icoane sfinte legate foarte frumos cu aur și mătășă. Pregătește steaguri, prapore, și altele. Icoana mormântul lui Christos îl face foarte frumos.

La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.

Eu am fost urâtă!

O fată română de tot frumoasă povestește, care altcum avea o înfășurare plăcută, numai pielea feței îi era necurată, plină de spuzături, bureți, pete de ficat, buburuze, cea ce era așa de respingător, încât se simțea nefericită.

A făcut probe cu tot felul de teacuri de înfrumșetare; e drept, că petele, bureții deveniră întrucâtva mai palizi, dar n'au trecut de tot și pe lângă acea a și plătit amarnic probele aceste, pentru că fața îi devenise gălburie, începuseră a o dorea dinții și capul, urechile îi sunau și i s'au ivit alte multe năcazuri. Se înțelege de sine, că a încetat cu probele, dar atunci i s'au ivit de nou trate necurățeniile feței, încât ea a fost acolo unde a început.

Era aproape să dispereze. Însă ce vrea bunul Dumnezeu, în cale se întâlnește cu o fată de tot frumoasă, care îi grăi; și a recunoscut-o, că e prietină vechie de a ei, pe care n'a văzut-o, de trei ani, dar pentru acea n'a cunoscut-o, pentru că atunci era cu mult mai urâtă decât ea.

Cași cum i-ar fi căzut o peatră de pe inimă. Deloc începu a o întreba, ea prin ce a devenit atât de frumoasă ca roză la față.

Prietena i-a răspuns: „Draga mea, am încercat de toate, dar pentru-aceia coloarea frumoasă a feței am să o mulțămesc numai CREMEI IBOLYKA (viorea) alui BALLA. Am văzut între anunțori atât de des crema aceasta deosebit de odorată, fără unsoare și pe deplin fără stricăciune, încât am încercat, dar mi-am propus, că dacă acesta nu-mi va folosi, nu voi mai încerca nimica. Și eată, ce efect! Și tu vei fi așa, dacă o vei folosi-o timp mai îndelungat.”

Și-a și comandat deloc 4 borcane de Cremă viorea veritabilă a lui Balla, 2 sticle de apă viorea veritabilă și 2 buc. de săpun viorea alui Balla.

Deja după câteva zile a observat o îmbunătățire, petele uricigase deveniră mai palide, se răriră, și după o folosință de mai multe săptămâni au dispărut; devenisă atât de frumoasă, încât acum o poate spune cu drept: „Eu am fost urâtă!” Ear de atunci recomandă cu toată căldura crema aceasta prietinelor dânsiei, dacă ceva necurățenie li urăște fața și dacă vor, să aibă coloarea vie de tot frumoasă și să o păstreze pentru tot de-a-una.

De folosit sunt: Crema veritabilă Viorea alui Balla, apă de spălat Viorea alui Balla, pudra de dame Viorea alui Balla, prețul fiecăreia este câte 1 coroană. Prețul săpunului Viorea a lui Balla e 60 fil. De vârdut înpreună cu avizul de folosință exclusiv numai în farmacia lui Balla Sándor în H-M-Vásárhely, Kossuth-tér 3 și nicăiri într'alt loc.

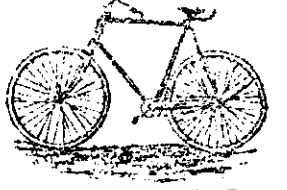
Eă bégam seamă la numele „Viorea” (Ibolyka) care este scutit de lege. Pe lângă trimiterea anticipativă a sumei de 3 cor. 60 fil. se trimite franco 1 borcan de Cremă, 1 sticlă mare de apă de spălat, 1 bucată de săpun.

NEMECSEK VINCZE Szeged

Valéria-tér (pala-tul dr Gold-schmied)

Au **biciclete** cele mai bine sosit fabricate.

Mă rog a-mi visita depositul, este isvorul cel mai bun de cumpărat în părțile constitutive și **gumi**, email luciu și nielatură cu preț moderat. **mașini de cusut SNER** și mașini pentru măiestri. În atelierul meu mechanic fac tot felul de articli de bransa aceasta și anume: **puști**, mașini grăitoare, mașini de brodat, ustensili artistice pentru ingineri și medici, lucruri de arthopedie și de tehnica electrică, telegrafuri de casă și orice fel de transformări.

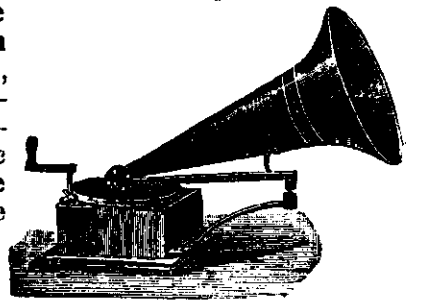

Se pot cere și solviri în rate.

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus Gramophon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duple mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și scutită de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebunțate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin isvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria

Tóth József, comerciant de gramophone. Corespondență în orice limbă. Szeged, str. Könyök nr. 3. Noui plăci românești!

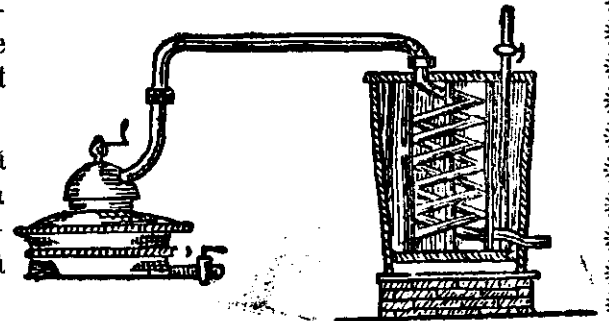
Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

Recomand tuturor fierbătorilor de rachiu și de spirt **căldările**

mele cele mai nouă și de construcția cea mai nouă, brevetate, făcute după sistem propriu. Prețuri solide și fixe.

Afară de căldările de fier rachiu pregătesc în atelierul meu injectoare practice, de sistem propriu, contra peronosperii. În todeauna în magazinul meu cantitate mai mare de injectoare, ca să pot satisface momentan comanda mai mari. A'ară de aceea am în magazin tot felul de vase de casă de aramă, pregătite de mine, cu prețul cel mai culant. Trimet franco prețuri curente ilustritate.

MILAN T. IOVANOVIĆI, căldărar UJVIDEK, strada Lázár nr. 14.

Dulapuri de gheață

pentru

restauratori, măcelari și particulari

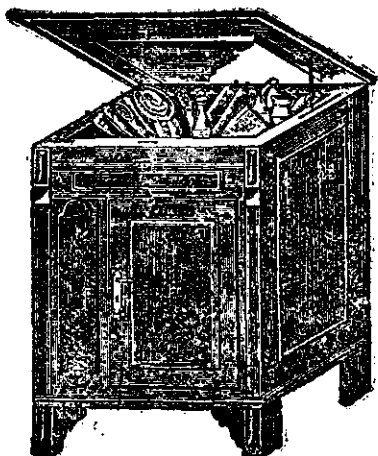
cu o întocmire practică și în ediție de gust, se poate procura cu prețuri moderate.

Cataloguri gratuit.

Fabrica de dulapuri de gheață a lui

WIESEL ADOLF

Budapest, VI., Váci-körút 47.

Astma

suferinzii de respirație grea cari nu pot dormi și să se culce, căci se înădușe, cine nu poate să se urce pe scări sau munți, căci le stă respirația, cari sufăr de batere de inimă, abea putând suferi căldura, pentru aceia adevărata mântuire vine dela praful Astma pregătit de dr. Némethy. La comandă se recere și etatea.

Un borcan 5 cor. La boale învechite, borcan dublu 9 cor.

Se poate căpăta numai în farmacia

Balla Sándor

Hódmezővásárhely.